

de skor

De Skor, tijdschrift van de VWG-Texel.

7e jaargang, nummer 5.

INHOUD.

Van het secretariaat	blz. 94
Oeverzwaluwen op Texel	blz. 96
Vogelvrije Dwergsterntjes	blz.100
Vale lijster op Texel	blz.101
Vliegen vangen (Fieke)	blz.103
Vogelwetenswaardigheden	blz.107
Waarnemingen nr.41	blz.110

AGENDA.

Vrijdag 18 november: lezing door Jaap Mulder, over de predatie van vossen op Wulpen. Oude ULO, 20.00

Dinsdag 27 december: Slufterexcursie. 10.00 bij de noordelijke ingang (eind Oorsprongweg, Zwarte Keet)

De tekeningen in dit nummer zijn van Peter van der Wolf (blz.98, 102, 111),en Ron van Houweligen (blz.113).

LET OP: Copy voor de volgende Skor vóór 1 december sturen naar : PETER VAN DER WOLF, BOMENDIEK 6, 1793 AA DE WAAL-TEXEL ! Waarnemingen naar de Ruige Hoek, zie blz.115.

VAN HET SECRETARIAAT.

Jacht op 11 vogelsoorten.

Waarschijnlijk heeft al iets in de Texelse Courant gestaan over de ondersteuningsactie die de VWG voert. Vogelbescherming voert op het moment actie om de jacht op 11 vogelsoorten, die geen schade veroorzaken, te stoppen. Het handelt hier om tien trekvogels: Wintertaling, Slobeend, Watersnip, Kraakeend, Pijlstaart, Tafeleend, Kuifeend, Toppereend, Houtsnip en Goudplevier, en een steeds schaarser wordende standvogel, de Patrijs.

Zie ook het artikel in "Vogels", (sept/okt. 1988). Alle Nederlandse gemeenten is het verzoek gedaan om op haar grondgebied de jacht op deze soorten in ieder geval niet meer toe te staan. Een brief van een dergelijke streek heeft de VWG-Texel gezonden aan de Texelse gemeenteraad. De gemeente bezit slechts ongeveer 6 ha bejaagbaar terrein. In de Texelse Courant zal een verzoek aan de jagers gericht worden, vrijwillig de jacht op de 11 vogels te beëindigen, en grondeigenaren wordt verzocht de jacht op deze soorten op hun grond niet meer toe te staan. Staatsbosbeheer ontving van ons een brief van gelijke strekking. Uit het antwoord dat we ontvingen blijkt dat SBB-Texel zich dient te houden aan de afspraken binnen het landelijke Staatsbosbeheer. Zo zouden de meeste SBB-medewerkers de jacht op Houtsnippen graag sluiten. De jacht op Pijlstaarten, ganzen, Tafeleenden, Watersnippen en hermelijnen is in SBB terreinen uitgesloten. Inmiddels heeft de KNJV (Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging) een uitvoerige reactie aan de gemeenten gestuurd, waarin gevraagd wordt de jacht niet verder te beperken. Er wordt daarbij een groot aantal gegevens aangedragen, die bijna alle betrekking hebben op de as-

pecten van beheersjacht. En daar gaat het bij de 11 soorten helemaal niet om! In verband met deze vogels spreken de jagers over "op verantwoorde wijze oogsten uit de natuur". Wij zijn van mening dat het hier niet gaat om oogsten, maar om wegnemen, stelen. Dit is volgens ons vergelijkbaar met datgene wat in zuidelijke landen gebeurt met 'onze' Veldleeuweriken en lijsters. Of de actie succes zal hebben is uiteraard nog niet te zeggen. We hopen wel, dat Texel onze trekvogels een werkelijk gastvrije ontvangst kan bereiden, zodat we zonder gewetenswroeging kunnen blijven adverteren met de kreet "Texel-Vogeleiland".

Oeverzwaluwen en nestkasten.

In het oude dijkrestant bij Nieuweschild zou eventueel geschikte nestelgelegenheid voor Oeverzwaluwen te creëren zijn. Vanuit historisch oogpunt bestaan tegen deze plannen echter bezwaren.

Nestkastonderzoek: het wordt tijd dat de verzamelde gegevens centraal verzameld worden. Cor Smit zoekt een PC-bezitter onder de leden, die een en ander kan en wil verwerken.

Noordhollandse Vogeldag.

De vijfde Noordhollandse vogeldag, georganiseerd door de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, wordt dit jaar in Wormerveer gehouden ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan van Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek". Informatie en programma verkrijgbaar bij het secretariaat.

Mogelijk toekomstig lid.

Op 28 september werd Anika Faminda, dochter van Lida Wels en Cor Smit geboren. Het bestuur, en uiteraard de hele club, wenst Anika, Lida en Cor veel geluk!

Nieuwe leden.

Jan Boon -Wilsterstraat 19 Den Burg- 5509
C.W.Sinnige- Westerweg 65 Den Hoorn
N.Witte -JanDirksoord 17- Den Burg 4876
Hans B.W.Drost- Bakenessergracht 108-Haarlem- 023-
327868
Roel Klaassen- Skillepaadje 12 Den Burg- 2026
fam.de Jager- Diek 29 Den Hoorn
Ina Gerritsen- Vroonlant 4 Den Burg
Klaus Brass- Plevierstraat 5 De Koog
fam.ter Haar- Wilhelminalaan 120 Den Burg- 2335
Gijs Kraay- Bernhardlaan 124 Den Burg
Barend Verijzer- Pater Witteplein 21 Den Burg- 5732.

Hartelijk welkom bij de Vogelwerkgroep allemaal!

Dick Schermer

OEVERZWALUWEN OP TEXEL.

Oeverwaluwen zijn op Texel sterk in aantal achteruit gegaan. Broedden er in 1968 nog minstens 112 paartjes (Dijksen&Dijksen), inde laatste jaren daalde dit aantal tot tussen de 10 en 20 paren. Door deze dramatische achteruitgang ongerust geworden, opperde men in de algemene vergadering van VWG Texel al eens het plan "er iets aan te gaan doen" hoe dat moest gebeuren, was een minder eenvoudige zaak.

Toen ik hoorde dat het Waterschap Texel plannen had om een stuk binnendijk nabij Nieuweschild te ontdoen van de steenbekleding, leek me dit een goede mogelijkheid om te proberen hier broedgelegenheid voor Oeverwaluwen te creëren. Het zou alleen nodig zijn een rechte kant langs een dijktalud te steken.

Na informatie te hebben ingewonnen bij Herman Leys (oeverwaluw-deskundige en werkzaam bij het RIN) heb ik op 13 juni een verzoek bij het Waterschap Texel ingediend om tijdens de werkzaamheden meteen een paar steile kanten af te graven. Het verzoek werd in de eerste bestuursvergadering behandeld en zeer positief benaderd. De Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten heeft bovendien het plan opgevat om het terreintje voor de dijk zo ver te verlagen, dat dit weer nat wordt. Zo kan een gunstig Oeverwaluw-biotop geschapen worden. De plannen zouden dit of volgend jaar verwezenlijkt kunnen worden, met een beetje geluk profiteren de vogels er het komend broedseizoen al van.

Een aantal gebeurtenissen deze zomer toont aan dat Oeverwaluwen graag gebruik maken van kunstmatige rechte kanten. Op 24 juni ontdekte ik een aantal rondvliegende Oeverwaluwen bij het zanddepôt van de fa. Kikkert nabij de Oudeschilder haven. Na enig onderzoek bleken vijf uitgegraven en bewoonde nesten in een afgegraven steile kant te zitten. Deze was gesitueerd op het noordwesten, ongeveer 1.80 m.hoog en ongeveer 20 meter lang. De nesten waren vrij diep (ca 1 m.) ingegraven in het leemhoudende zand, dat afkomstig was uit de jachthaven.

Begin juli maakte Kees Smit me opmerkzaam op het feit dat er in een zanddepôt langs de Laagwaalderweg bij "Ora et Labora" ook gaten gegraven waren. Er bleken zich drie Oeverwaluw-pijpen in te bevinden. Er werden bovendien zes rondvliegende dieren gezien. De openingen lagen op het WZW. Na controle op 28 juli bleken 2 nesten uitgespoeld te zijn na zware regenval. Ook het derde nest was vrijwel zeker verlaten, maar mogelijk waren de jongen van dit legsel al uitgevlogen.

Ook bij Oudeschild was een nest uitgespoeld. Twee nesten waren verlaten (uitgevlogen?) en de andere twee waren nog bewoond. Vrijwel zeker betrof het hier een vervolglegsel. Ongeveer 15 rondvliegende Oeverzwaluwen werden geteld. Mogelijk was een deel van deze vogels afkomstig van een kolonie aan de rand van het Fienweid, op ca. 1 km afstand van het zanddepôt. Hier zouden vier of vijf broedgevallen hebben plaatsgehad (med.G.Boot). Nabij deze kolonie, rond boerderij Dijkzicht langs het Otersaat, waren tot in de herfst vrij veel Oeverzwaluwen te zien. Het aantal is moeilijk vast te stellen, maar het handelde minstens om 15 exemplaren. De vogels van de zanddepôt-kolonie vlogen naar Dijkzicht om te foerageren, ook vlogen ze wel in de richting van het Troelje, een plasje langs de Laagwaalderweg op ongeveer 1 kilometer van Oudeschild. In een steile kant van een tocht langs de Schilderweg vond eveneens een broedgeval plaats.

De kleine Oeverzwaluwenkolonie die de laatste jaren ten noorden van de Schans en aangrenzende tocht zat (in 1986 en 1987 minstens 6 broedgevallen- med.Piet Bakker) was dit jaar niet bewoond. Misschien zijn de vogels van de Schans-klei nu verhuisd naar het Oudeschilder zand. Op 15 augustus bleken bij controle alle nesten verlaten te zijn. Wel werden tot in september nog vogels in de buurt van de kolonie gesignaleerd.

Samenvattend levert dit voor 1988 het volgende beeld op:

Zanddepôt Oudeschild	; 4 à 5 nesten, uitgevlogen 1 à 2 vervolglegels.
Zanddepôt Laagwaalderweg	; 3 nesten, resultaat on- zeker.
Rand Fienweid	; 4 à 6 nesten, resultaat onbekend, wel jonge vogels gesignaleerd.
Schilderweg	; minstens 1 nest.

Dit betekent dat in totaal $\pm$ 18 paren in 1988 op Texel hebben gebroed of een poging daartoe hebben gedaan. Het kan zijn dat elders op het eiland ook nog enkele Oeverzwaluwen gebroed hebben. Mocht iemand hiervan op de hoogte zijn, graag even een telefoontje naar 02220-3895, zodat we een zo compleet mogelijk overzicht krijgen van het voorkomen van de Oeverzwaluw op Texel.

Giel Witte.

VOGELVRIJE DWERGSTERNTJES.

Begin mei ontdekte Giel Witte tijdens controlewerkzaamheden van Rijkswaterstaat broedende Dwergsterntjes op de Hors. De sterntjes broedden op een wat hoger liggende zandrichel evenwijdig aan de waterlijn. De kolonie bestond uit 25 tot 30 paren en besloeg een lengte van 100 meter.

De vogelwachters van de Geul hebben de kolonie regelmatig geïnspecteerd. Weliswaar is het betreffende gedeelte van de Hors niet erg druk bezocht door toeristen (of Texelse recreanten), maar het gebied is nu eenmaal vrij toegankelijk en dus is veel mogelijk...

Even is erover gedacht het Dwergstern-gedeelte af te palen, iets waartoe Rijkswaterstaat in principe wel bereid was, maar SBB-medewerkers waren bang dat in dat geval juist sterk de aandacht op de sterntjes gevestigd zou worden.

De bekende kolonie achter het AOK-kamp was al enkele jaren verlaten; op de grote vlakte van de Hors zouden de dieren nog wel een rustiger stekje hebben kunnen vinden (lees ook Fieke, Skor no 3, 1988).

Ook buiten het Mok-terrein waren de Dwergsterns niet gevrijwaard voor militair geweld. Nadat al jongen uit het ei gekomen waren, werden enkele helikopter-oefeningen gehouden boven de Hors. Weliswaar was de plaats door vogelwachters George Wintermans en Cees Bruin gemarkeerd met stokken, toch zijn veel jongen verspreid geraakt als gevolg van de manoeuvres.

Ook het Rondje Texel zou voor problemen kunnen zorgen, zo voorzag het VWG-bestuur. Het catamaran-spektakel op het water zou al drukte genoeg geven, maar vooral de kennelijk noodzakelijke volgmotoren zouden ongehinderd

door de kolonie kunnen crossen. En voor alle particuliere motoren en terreinwagens zouden de dieren ook niet echt veilig zijn. De organisatoren van het Rondje zijn daarom door Staatsbosbeheer op de hoogte gesteld van het bestaan van de Dwergstern-kolonie. Op de bewuste wedstrijd-dag hebben Dirk Maas, Gerrit Visch en Dick Schermer van de VWG het terrein met pilons afgezet. Het was nodig een vrij groot stuk van ongeveer 30 ha te isoleren, omdat de jongen zich zo verspreid hadden na de helikopteroefeningen. Staatsbosbeheer en de politie zorgden er samen voor, dat geen onverlaten op de Hors werden toegelaten. Piet Postma lichtte de 10 volgmotoren in, dat wil zeggen, hun berijders.

De actie slaagde. We hadden op de Hors in feite weinig méér te doen, dan beurtelings naar af en aan vliegende Dwergsterns en langs zeilende cats te kijken.

Helaas zijn toch een paar broedsels mislukt; dat had echter een natuurlijke oorzaak: de hoge waterstand, waardoor enkele laat broedende dieren hun nesten zagen wegspoelen. Als geheel heeft de kolonie gelukkig wel een gunstig broedresultaat behaald.

Dick Schermer

VALE LIJSTER OP TEXEL.

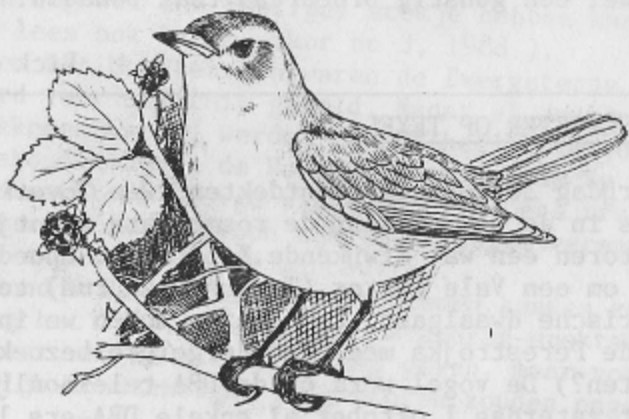
Op vrijdag 30 september ontdekten twee "overkantse" vogelaars in de bosjes nabij de roemruchte tuintjes bij de vuurtoren een wat afwijkende Koperwiek. Spoedig bleek hier om een Vale Lijster (*Turdus obscurus*) te gaan, een Siberische dwaalgast. (misschien mogen we in het kader van de Perestrojka meer van dergelijke bezoeken verwachten?) De vogel werd op de DBA-telefoonlijn gezet, zodat zaterdag 1 oktober al enkele DBA-ers liepen te zoeken.

Rond 09.00 werd de vogel herontdekt en opnieuw op de DBA-lijn geplaatst. Dat trok in de loop van het weekend een honderdtal vogelaars, die de lijster overigens niet allemaal te zien kregen; het dier hield zich goed verborgen in de dichte braam- en vlierstruiken.

Het ging hier om een jong exemplaar, wat af te leiden viel aan de lichte kop, brede witte oogstreep en grijzige rugdelen. Als de lijster zich vertoonde bleef hij redelijk rustig en duidelijk zichtbaar, zich volproppend met vlierbessen en bramen.

In Nederland zijn in deze eeuw twee waarnemingen van Vale Lijsters bekend: in het Amsterdamse Bos in 1977, twee exemplaren. Voor Texel is dit weer een noviteit. Saillant detail: De Siberische verschijning en de daarvoor veroorzaakte oploop zijn vastgelegd door een freelance fotograaf van Panorama. Wie weet kunnen veel vogelaars zichzelf binnenkort in dit weekblad vereeuwigd zien, samen met een Vale lijster!

Peter van der Wolf.

VLIAGEN VANGEN

door
fieke dula

In één van de laatste nummers van Het Vogeljaar(36-3) wordt een overzicht gegeven van het reilen en zeilen van de stand van enkele Nederlandse broedvogelsoorten waarmee het de laatste jaren niet zo best ging, namelijk de Oeverzwaluw en de Purperreiger. Het aantal Purperreigerparen bleef in de periode 1985-1987 constant op 290, ongeveer de helft hiervan broedend in de provincie Zuid-Holland, de meeste daarvan weer in het Nieuwkoopse plassengebied. In vergelijking tot 1986 steeg het aantal Oeverzwaluwparen met 15% tot ruim 5800. De kolonies in het waddengebied deden het uitzonderlijk goed. Het aantal broedparen op Texel steeg met 50%, het aantal op Terschelling met 200%. Dit lijkt heel wat. Het wordt aanzienlijk minder spectaculair wanneer we zien dat het bekende aantal

broedparen op Texel steeg van twee naar drie en op Terschelling van 3 naar 9. Meer info over de Oeverzwaluw elders in dit nummer.

Medewerkers aan SOVON-projecten ontvangen sinds kort een nieuwsbrief die er heel wat fraaier uitziet dan de stenciltjes waarmee vroeger werd gewerkt. Het is nu een aardig blad van acht pagina's, gedrukt en voorzien van foto's en figuren. Het is bedoeld om medewerkers zo recent mogelijke informatie te verschaffen over de voortgang van de projecten, om tellingen aan te kondigen en om de medewerkers bij SOVON betrokken te houden. Een korte greep uit de inhoud van nummer 1-88:

- De verkoop van de Atlas van de Nederlandse Vogels verloopt voorspoedig. Eind maart is een tweede druk (groot 7000 stuks) van de persen gerold.

- Het PTT project (Punt Transect Tellingen) heeft zijn tweede lustrum gevierd. In het seizoen 1987-1988 was sprake van een record aantal deelnemers. Tijdens de decembertelling werden 419 routes geteld. SOVON is daarmee in staat voor de meest talrijke soorten een goed beeld te krijgen van de voor- of achteruitgang en van bijvoorbeeld de effecten van strenge winters.

- Het BSP (Bijzondere Soorten Project) begint goed op gang te komen. Door het inventariseren van een aantal zeldzamere broedvogelsoorten in kwart SOVON blokken wordt getracht van jaar op jaar een beeld te krijgen van het verloop van de aantalsveranderingen over geheel Nederland.. Voor de meeste soorten blijkt dit nu al vrij goed te lukken.

Het eiland Sint Helena is vooral bekend om het feit dat de Heer Napoleon (voormalig Keizer van Frankrijk) er zijn laatste levensdagen heeft doorgebracht. Men koos dit eiland voor deze brave borst (nou....red.) uit om er zeker van te zijn dat hij er nooit meer af kwam. Het ligt namelijk nogal geïsoleerd, midden in het zuidelijk deel van de Atlantische Oceaan, ongeveer 1500 km ten westen van Angola. Door deze geïsoleerde ligging kwamen op dit eiland vroeger 50 plantensoorten, meer dan 150 keversoorten en 8 vogelsoorten voor die elders op aarde niet voorkwamen. De mens (om het zootje zeerovers en andere zeeschuimende onverlaten maar eens eerbiedig aan te duiden) weet met zoveel natuurlijke kostbaarheden wel raad. Van de 43 nog overgebleven plantensoorten lopen nu 40 direct gevaar uit te sterven. Van de endemische vogelsoorten is er nog maar één over, de St.Helenaplevier, een wat op de Bontbekplevier gelijkende soort maar zonder borstband. De wereldpopulatie van deze vogel wordt geschat op 200-300 paren en is momenteel vrij stabiel. Gelet op mogelijke toekomstige ontwikkelingen (recreatie, het bouwen van huizen, waterreservoirs, een golfbaan en een landingsbaan) en de aanwezigheid van ratten en katten lijkt het geen kwaad te kunnen de St.Helenaplevier eens wat nader te bestuderen, zodat in ieder geval deze laatst overgebleven mohikaan voor uitsterven kan worden behoed. Met geld van WWF Engeland en de ICBP gaat dit nu inderdaad ook gebeuren (BTO News 157).

Vliegenvangers broeden tot heel noordelijk in Scandinavie. Vandaar dat Fieke regelmatig contact heeft met andere Dula's uit noordelijker streken. Dit keer maken we met het tijdschrift Fugle een vergelijking tussen de 1e waarnemingen uit 1988 in Denemarken en op Texel van verschillende soorten. Geput is uit Fugle 88-3 en Skor 88-3.

	Denemarken	Texel
Boerenzwaluw	30/3	4/4
Fitis	4/4	6/4
Koekoek	6/4	22/4
Gekr.roodstaart	7/4	8/4
Boomvalk	14/4	18/4
Oeverzwaluw	14/4	16/4
Zwartkop	14/4	12/4
De Dula's (wij dus)	16/4	16/4
Fluiter	17/4	26/4
Draaihals	20/4	21/4
Gierzwaluw	24/4	20/4
Grasmus	24/4	18/4
Nachtegaal	30/4	17/4
Spotvogel	6/5	10/5
Gr.vliegenvanger	6/5	29/4

Denemarken is een kil land en het voorjaar komt er net zo laat op gang als op Texel. De eerste aankomst-data liggen er ongeveer gelijk met Texel, voor de ene soort is Texel wat vroeger, voor de andere soort Denemarken. Overigens hechten wij Dula's er aan te benadrukken dat wij graag met ons allen tegelijk komen (zie tabel) en dat wij minder lui van aard zijn dan onze zoonaanbiddende Grauwe neven en nichten.

Fieke

VOGELWETENSWAARDIGHEDEN, DOOR HANNES MILDER

Laatst zag ik op het Skillepaadje tussen een groep mussen een albino exemplaar. De vogel viel natuurlijk op, en het was leuk te zien hoe snel vogels op elkaar reageren in een groep en ogenschijnlijk als één geheel opvliegen en zwenken.

Bij het zien van de witte mus moest ik denken aan een boek dat ik vroeger heb gelezen: "De geverfde vogel" van Kosinsky. Daarin wordt een kraaiachtige voorzien van allerlei opvallende kleuren en daarna weer in de groep losgelaten. De arme vogel, zich niet bewust van zijn onalledaagse voorkomen, werd door zijn familie niet meer geaccepteerd en doodgepikt. Dit tot groot vermaak van de dorpsjeugd.

Zouden vogels in dat opzicht op mensen lijken?

Kijken we naar de diverse zintuigen, dan hebben we veel met vogels gemeen, maar er zijn toch ook belangrijke verschillen.

Bijvoorbeeld het gehoor; de grootste gevoeligheid ligt tussen 1,5 en 4 khz, hetgeen overeenkomt met het menselijk oor. Het gehoorbereik loopt van soort tot soort sterk uiteen, afhankelijk van de voedselkeuze. Spechten bijvoorbeeld, moeten het knagen van insecten in hout kunnen opvangen. Uilen horen $2\frac{1}{2}$ x zo goed als wij. De in grotten broedende Salanganen produceren een echogeluid tussen 1,5 en 2,5 khz, dat dus ook voor ons hoorbaar is. Daarmee weten zij hun weg te vinden naar de broedplaatsen. Vinken horen ook met hun poten via de lichaampjes van Herbst die gevoelig zijn voor infrageluiden (geluiden, lager dan het hoorbare).

In het algemeen hebben vogels minder smaakpapillen dan de mens. Duiven hebben bijvoorbeeld 30-60, mensen 9000 smaakpapillen. Natuurlijk hangt dat alles weer samen met de voedselkeuze. Wij mensen combineren de smaak met de reuk. Kunnen vogels ook ruiken? Gieren, hoewel niet alle soorten, kunnen ruiken. Het verhaal gaat dat ze zelfs, aangetrokken door de sterke geur, afkwamen op de slagvelden van de eerste Wereldoorlog in België. Onderzoeken hebben aangetoond dat pijlstormvogels en ook andere stormvogelachtigen, waaronder de albatrossen, op de geur voedsel kunnen lokaliseren. Deze vogels hebben een sterk verlengde neusbuis. De Kiwi, een vogel uit Nieuw-Zeeland, heeft een neus waarmee hij regenwormen bespeurt en de Honingwijzer uit Afrika plundert honingraten die hij vindt met behulp van zijn reukvermogen.

Maar kleuren dan?

Waarmee we terug komen bij de albinomus, die overigens niet uitsluitend wit was maar wat grijs op zijn dekveren vertoonde. Het zien van kleuren is nogal een ingewikkeld onderwerp. Planten etende vogels zijn gevoelig voor de kleuren rood, groen en geel. 80% van de door vogels bestoven planten bezit de kleur rood. De filters waardoor vogels rood, groen en geel kunnen zien ontbreken nagenoeg bij insekteneters zoals zwaluwen, omdat ze de lucht donkerder maken. Maar deze filters, eigenlijk gekleurde oliedruppels in het netvlies, zorgen ervoor dat zeevogels elkaar op grote afstand kunnen onderscheiden, zoals bij Jan van Genten en albatrossen het geval is.

Vogels zijn gevoelig voor ultraviolet licht; dit dringt door de wolken heen en is een hulpmiddel bij het oriënteren. Bovendien maakt dit licht eetbare zwarte bessen blauwachtig en dus herkenbaarder.

Ik denk, dat de geverfde vogel van Kosinsky door zijn ongewone kleuren zo opviel bij zijn soortgenoten dat het zijn dood tot gevolg had. De albino daarentegen hoeft niet bang te zijn, uitgestoten te worden door de groep. Want zoals je weet, wit is geen kleur.

Wit is geen kleur,
Maar bergt alle kleuren in zich.
De weg naar het wit
Voert door rood geel blauw violet
En als ik in het wit ben
Zie ik niets maar voel ik alles.

Hannes Milder.

WAARNEMINGEN NR. 41 (augustus-september 1988)

Twee echte trekmaanden al. Veel zangertjes al die op reis naar het zuiden zijn, alsmede veel gereis in steltloperland. De eerste wintergasten zijn weer gearriveerd, de zomervogels onopvallend verdwenen. Niet echt veel nazomerweer hebben we gehad, dus ook geen dwaalgastenweer. Op de laatste september-dagen eindelijk een hoge drukgebied boven onze streken en meteen brak veel (lijster en ook mezen-) trek los. Het bracht ook een nieuwe soort voor Texel: de valse lijster. Omdat er geen uitgebreide zee trekverslagen meer geproduceerd worden vinden we een aantal waarnemingen van typische zeevogels in deze rubriek.

Roodhalsfuut - in augustus de gebruikelijke waarnemingen op de Waddenzee bij de IJzeren Kaap, de meeste op de 16e: 7 exx (CvS), in sept. alleen op 20-9 6 ad. exx in winterkleed (RH).

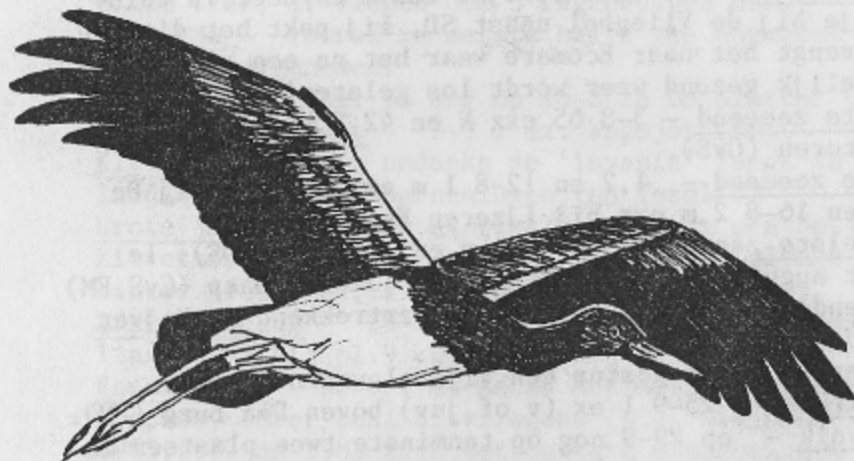
Geoorde fuut - ook in aug. veel bij de IJzeren Kaap: max. 76 op de 16e (CvS); 19 en 21-9 een 10-tal aldaar (RH).

Noordse stormvogel - bij Westerslag op 25-8 13 N in 2 uur (FM), 26-8 1 ex Z (AO), 4-9 1 ex (DS) en 25-9 14 exx (DS, GW, JW&BL).

Grauwe pijlstormvogel - 25-8 1 ex Z (FM) en 30-8 3 ex Z (AO); beide waarnemingen bij Westerslag.

Aalscholver - dat het goed gaat met de soort in ons land zien we ook rond het eiland; de soort is nu zelfs een geregelde gast op het strand en de Noordzee waar op enkele plaatsen dieren voortdurend pleisteren en vissen; ook langs binnenwater zien we veel exx. Op 11-8 telde CvS tenminste 581 exx op De Schorren.

Blauwe reiger - 8-9 6 exx heel hoog naar ZW bij De Ruige Hoek (AD). Waarschijnlijk echte trek, het was een goede trekdag met z.o.wind.

Zwarte ooievaar - 11-8 2 ad exx hoog vanuit N bij de Vuurtoren (CvS&TvS), 12-8 1 ad ex (zeer waarschijnlijk een ex van de 11e) bij De Schorren (CvS), 14-8 2 ad exx heel hoog vanuit NO bij de Vuurtoren naar ZW (CvS), later 1 ex laag over Ruige Hoek naar ZW (AD&SD) en 1 ex op de grond bij de Mokbaai (via CvS); het andere ex belandde mogelijk op de Hoge Berg (M v.d.Wal) waar op de 15e door enkele anderen ook nog 1 ex werd gezien. Lepelaar - 21-8 1 juv ex met rossige kleur tussen 6 andere in Ottersaat (DS), 21-9 25 juv exx cirkelend boven De Muy, dan naar ZW (KB&LW). Voor de grote reis naar het zuiden nog even afscheid nemend van geboorteplaats?

Kleine rietgans - 24-9 1 ex dood op strand nabij Westerslag (DS&GW). Heel vroeg! Doorgaans toch pas in oktober en vooral in november.

Rotgans - in augustus diverse wrn van 1 ex; de eerste 15 exx. verschenen op 24-9 (PP).

Smient - 31-8 al weer 135 exx in Wagejot (AO).

Toppereend - op 22-9 strijkt een m ex neer in duinplasje bij de Vliegbol naast SD, zij pakt het dier op en brengt het naar Ecomare waar het na een paar dagen kennelijk gezond weer wordt los gelaten!

Zwarte zeeëend - 3-8 65 exx N en 42 Z bij Eyerlandse Vuurtoren (CvS).

Grote zeeëend - 1,2 en 12-8 1 m ex op W'zee bij De Bol en 16-8 2 m exx bij IJzeren Kaap (CvS).

Middelste zaagbek - 31-7 1 v ex. Zandkes (DS); 1e helft augustus 3 maal 1 v ex bij IJzeren Kaap (CvS,FM)

Wespendief - 5, 14 en 16-8 1 overtrekkend ex Vijver van Jochems (CvS).

Buizerd - in augustus een vijftal waarnemingen.

Smelleken - 25-9 1 ex (v of juv) boven Den Burg (FM).

Boomvalk - op 29-9 nog op tenminste twee plaatsen in de Staatsbossen enkele exx (AD).

Waterral - 28-8 roepend ex. Horsmeertje (BB). Mogelijk nog broedvogel? 1e wrn op Ruige Hoek op 30-9 (AD).

Bontbekplevier - 6-8 60 exx in één groep De Schorren (RH) en 11-8 zelfs 117 exx aldaar op strookje wad van 100 bij 10 m. (CvS).

Strandplevier - 26-8 1 ex De Hors (AO).

Kleine strandloper - hoogste aantal van 26 t.m. 30-8 tenminste 40 exx De Hors (AO).

Krombekstrandloper - 26 t.m. 30-8 tenminste 30 exx De Hors (AO); verder wrn uit Wagejot, van De Schorren en het wad bij De Cocksdorp met max. 5 exx.

Kemphaan - grotere aantallen: 16-8 90 exx De Bol en

5 exx Wagejot (CvS).

Regenwulp - vooral in augustus veel zoals 2-8 32 exx Bollekamer (PW) en 52 exx Mokbaai (CvS&MvdW).

Zwarte ruit - in augustus grootste groep in Wagejot op 12-8: 17 exx (CvS).

Groenpootruiter - 1-8 's avonds ongeveer 65 exx hoog roepend naar ZW boven Horsmeertjes (AD&SD). Kennelijk echte trek, er vlogen ook 3 regenwulpen mee.

Witgatje - vooral in eerste helft van augustus geregeld waargenomen.

Bosruiter - max. 15 exx op 16-8 in De Slufter (SBB).

Grauwe franjepoot - 3-9 1 ex. Wagejot (BB).

Kleinste jager - ondanks de 'invasie' langs de Hollandse kust géén waarnemingen van Texel !?

Grote jager - 28-8 1 ex (lekj) probeert een 3e-jaars Zilvermeeuw bij paal 9 te verdrinken, hij slaagt daarin echter niet (AO); 27-9 1 ex. N bij pl.12 (AD).

Zwartkopmeeuw - 29-8 en 30-8 totaal 4 exx le kj en 1 ex 2e kj bij pl.9 en pl.15 (AO).

Reuzenster - 31-8 1 ex ad in Mokbaai, rustend tussen meeuwen, later baai uitvliegend (AO). Slechts uit 1963,1977 en 1983 zijn betrouwbare waarnemingen van Texel bekend.

Zeehoop - 31-8 1 ex in haven 't Horntje en 16-9 1 ex naar N Westerslag (beide FM).

Alk/Zeekoet - 13-9 1 ex naar N Jan Ayeslag (AD).
Tortelduif - laatste waarneming Ruige Hoek op 4-9
lex (AD). Zo'n typische soort die stiekem verdwijnt en
waarvan de laatste waarneming zelden wordt genoteerd.
Gierzwaluw - (voorlopig?) laatste wrn op 8 en 9-9:
1 ex boven Den Burg (DS).
Draaihals - slechts één nazomerwrn (?): 8-9 1 ex.
Ruige Hoek (AD&SD).
Grote bonte specht - in augustus al overal rondzwer-
vende exx; in september wellicht ook trek van noordelijke
dieren.
Roodborst - 7-9 het eerste ex. bij De Ruige Hoek (AD).
Nachtegaal - 10-8 1 ex. subsong Bleekersvallei (LD) en
9-9 1 ex Westerduinen (AD).
Paapje - vooral in 2e week van sept. trek: 10-9 10
exx langs Westerslag (DS). Deze trek begon rond de 8e
en er werden bijv. ook veel roodstaartjes, Bonte
vliegenvangers, Zwartkoppen etc. gezien.
Vale Lijster - 30-9 1 ex. tuintjes vuurtoren. Nieuw
voor Texel! Daar tenminste tot 5-10. Zie elders in dit
nummer.
Kramsvogel - 19 en 20-8 1 ex. Ruige Hoek (AD&SD); van-
af laatste week aug. al meer, bijv. 1-9 15 exx. Tureluurs-
weg (DS).
Koperwiek - 1e wrn op 13-9: 3 exx Ruige Hoek (AD).
Dit is vroeg! Op 17-9 al tenm. 10-tal aldaar (AD&SD).
Tjiftjaf - 11-9 1 ex. siberische ondersoort Ruige
Hoek (AD).
Vuurgoudhaantje - 8-9 1 ex hele dag zingend en roe-
pend in enkele sparren Ruige Hoek (AD&SD).
Grauwe vliegenvanger - vanaf 5-8 tot en met 30-9 gere-
geld trekkende exx, de laatste op 30-9 1 ex (1e kj)
De Ruige Hoek (AD&SD).
Bonte vliegenvanger - tot en met 15-9 max 4 exx op

doortrek bij De Ruige Hoek (AD&SD). (Fieke, wie zei
er iets over zoonanbiddende Grauwe vliegen, waar wa-
ren die veel 'hardere' Dula's in de 2e helft van sep-
tember?)

Baardmannetje - 7-8 2 exx. Noordvlak (LD).
Grauwe klauwier - 15-9 1 ex (juv) De Geul (FM).
Keep - al op 19-9 2 exx P.H.camping (RH).
Sijs - 17 en 18-9 3 en 1 ex. Ruige Hoek (AD).
Frater - 25-9 20 exx Westerslag (DS). Vroeg!!
Barmsijs - vanaf 30-9 doortrek van noordelijke exx (AD).
Kruisbek - 9-8 enkele exx nabij Bos en Duin (AD&SD)
Sneeuwgorst - eerste waarneming: 19-9 1 v ex. De Bol
(RH).

*****
gebruikte afkortingen zijn onder meer:

m = mannetje
v = vrouwtje
kj = kalenderjaar

*****
De waarnemers zijn: BB = Bert Bos, KB = Klaus Brass,
AD,SD&LD = Adriaan, Sytske en Lieuwe Dijkse, RH =
Ron van Houwelingen, BL = Bob Loos, FM = Fritsjan Maas,
AO = Arie Ouwkerk, DS = Dick Schermer, CvS&TvS =
Carlo en Toon van Seggelen, PP = Piet Postma, GW = Giel
Witte, JW = Jan Witte, LW = Lida Wessels, MvdW = Mignon
v.d.Wittenboer en natuurlijk weer last but not least (!)
PW = Peter v.d.Wolf.

*****
RECTIFICATIE: in Waarnemingen nr. 40 is bij de Kleine
Jager geen datum genoemd. Dit moet zijn: 30-7.
*****

Waarnemingen s.v.p. weer naar Adriaan Dijkse, voor
1 december (02226-231 of 02228-741 (werk)).

VAN DE REDAKTIE.

Het heeft enige tijd geduurd, maar in de vacature "redactie Skor M/V" is voorzien: met ingang van de volgende Skor zullen Hannes Milder uit Oudeschild en Peter van der Wolf uit de Waal het werk aan ons tijdschrift voortzetten.

Hannes en Peter zijn goed thuis in de Texelse vogelwereld: Hannes werkt als vogelwachter in de Slufter en Peter in de Muy, en in hun vrije tijd zijn ze ook veel in het veld te vinden. Peter heeft trouwens al heel wat illustratieve bijdragen aan de Skor geleverd, en van beide nieuwe redakteuren staat in deze aflevering ook een artikel te lezen.

Het bestuur heeft een nieuwe typemachine aangeschaft, zodat de uitvoering van ons lijfblad niet noemenswaard zal veranderen.

Rest mij nog te zeggen dat ik de Skor met veel plezier heb geredigeerd, vooral doordat er nooit gebrek aan copy was.

De nieuwe redactie rekent dus ook weer op jullie, Fieke, Dick, Adriaan, Frits-Jan, Chiel en alle andere VWG-leden!

Allemaal heel hartelijk bedankt, zonder jullie hadden we de Skor geen vier jaar kunnen vol schrijven!

Sytske

Het nieuwe redactie adres is dat van Peter,
Hannes Milder woont: De Ruyterstraat 122
1792 CG OUDESCHILD, tel.02220-2944

Het adres van Peter vind je op blz.93, zijn
telefoonnummer is 02220-5459